

CZU: 811.124'37:821.124-84

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6583915>**PERSPECTIVE DE ABORDARE A AFORISMELOR ȘI A EXPRESIILOR LATINE***Eugenia MINCU, Dorina MACOVEI, Natalia ROTARI, Cristina NEGRU**Institutul de Filologie Română „B.P.-Hasdeu”*

Actualizarea, interpretarea corpusului aforistic latin oferă noi deschideri de cercetare. Prezentul articol propune noi perspective de abordare a formulelor latine: perspectivele ontologică (conceptele *res, rei, f* „lucru”; *ens, entis, n* „existent, existență”; *verum, i, n* „adevăr”); deontologică (conceptele *bonum, i, n* „binele”; *pulchrum, i, n* „frumosul”); gnoseologică (conceptele *res, rei, f* „lucru”; *cognosco, ere* „a cunoaște”); perspectiva terminologică; perspectiva formală (a formei); perspectiva semantică etc.

Uzajul frecvent al corpusului aforistic latin demonstrează vitalitatea limbii latine, considerată model de formare științifică, personală și profesională. Reutilizate și remodelate conceptual, aforismele și expresiile latine sunt susceptibile a forma și a pune în funcțiune terminologii domeniiale (terminologiile medicală, juridică etc.). Sunt elucidate fenomenele de terminologizare, reterminologizare și de popularizare a formulelor latine; modificările de concept; modificările la nivel formal (formula latină-concept și varianta acesteia, trunchierile) etc.

Cuvinte-cheie: *formule latine, perspectivele ontologică, gnoseologică, terminologică.*

NEW PERSPECTIVES ON LATIN APHORISMS AND PHRASES

Updating and interpreting the corpus of Latin phrases offer new research openings. This article proposes new perspectives on Latin phrases: ontological perspective (concepts: *res, rei* “thing”; *ens, entis* “existing, existence”; *verum* „truth”), deontological perspective (concepts: *bonum* “good”; *pulchrum* “beautiful”), gnoseological perspective (concepts: *res, rei* “thing”; *cognosco, ere* “to know”), terminological perspective, etc.

The frequent use of Latin phrases (various fields of activity, its popularization, etc.) demonstrates the vitality of the Latin language, which is considered an example of scientific, personal and professional training. Reused and remodelled conceptually, Latin aphorisms and expressions are likely to form and put into operation terminology (medical, legal terminology, etc.). The phenomena of terminologization, reterminologization and the popularization of Latin formulas are elucidated; concept changes; changes at formal level, etc.

Keywords: *Latin phrase, ontological, deontological, gnoseological perspectives.*

Prezentat la 30.03.2022

Publicat: mai 2022